

Motion till riksdagen 2010/11:A278

av **Eva-Lena Jansson m.fl. (S)**

Arbetsmiljöarbetet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förbättrad satsning på arbetsmiljöarbetet.

Motivering

Idag sjukskrivs många personer för arbetsrelaterade besvär, en del på grund av rena olycksfall medan andra drabbats av belastningsskador efter ensidigt eller tungt arbete. Den faktiska pensionsåldern är bland LO-medlemmar betydligt lägre än 65 år och hänger ofta ihop med en ohälsosam arbetsmiljö där den enskildes påverkan på organisation och arbetstidens förläggning är starkt begränsad. Regeringens besparingspolitik kring arbetsmiljöfrågor har fått stark och befogad kritik från fackföreningar.

Arbetsmiljölagens syfte är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Ett viktigt förebyggande arbete som ofta kommer på undantag då de ekonomiska intressena alltid är överordnade andra frågor. Risker är uppenbara att det i tider av hög arbetslöshet och försämrade trygghetssystem blir allt tystare på arbetsplatserna när många är rädda att bli av med sitt arbete. Skyddsombud, som har uppgift att företräda arbetstagarna i arbetsmiljöfrågor, kan känna sig ensamma i uppgiften att vara pådrivande för att åstadkomma nödvändiga förbättringar på arbetsplatsen. Flera fackförbund redovisar att man under den senaste fyraårsperioden haft det svårt att rekrytera skyddsombud till arbetsplatserna, samt att de skyddsombud som finns inte törs agera på grund av rädsla för arbetsgivarna eller att de ska bli av med jobbet. Det innebär att alltför många arbetsplatser saknar skyddsombud idag. Dessutom finns det arbetsplatser där det saknas kollektivavtal och därmed också skyddsombud och där arbetsgivaransvaret är oklart. Ett exempel ur verkligheten 2010 är följande: 4–6 personer arbetar med ombyggnad av ett hus, bland annat uppe på ett tak utan någon som helst

Fel! Okänt namn på

skyddsanordning. Huruvida de hade F-skattsedel eller var anställda var oklart, de fick sin ersättning kontant direkt i handen från fastighetsägaren. Eventuell arbetsmiljöansvarig fanns inte närvarande och det fanns heller ingen upprättad arbetsmiljöplan. Den ökande förekomsten av företag som inte har kollektivavtal med facklig organisation försämrar arbetstagarnas möjlighet att ha en företrädare i form av skyddsombud som bevakar arbetsmiljöfrågor.

Arbetsmiljöverkets uppgifter är att minska riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetslivet och att förbättra arbetsmiljön ur ett helhetsperspektiv. På grund av de besparingar som regeringen gjort under flera år på Arbetsmiljöverket har möjligheten för myndigheten att göra tillsynsbesök och besöka arbetsställen minskats. Det är uppenbart att regeringens besparingar har slagit hårt mot en viktig verksamhet när tillsynsbesöken reducerats.

Arbetsmiljöverkets uppdrag förutsätter att man kan göra tillsynsbesök och att man kan vara arbetsgivare och skyddsombud behjälpliga, men för det krävs det fler arbetsmiljöinspektörer som kan bevaka att lagar och regler följs. Regeringens fortsatta besparingar på Arbetsmiljöverket är därför något som är både allvarligt och oroande för den framtida utvecklingen på arbetsmarknaden. Risker är uppenbara att antalet arbetsplatser med dålig arbetsmiljö, där ohälsa och olycksfall förekommer, kommer att öka i antal när den myndighet som ska finnas till stöd inte längre har möjlighet att utöva tillsyn.

För att Arbetsmiljöverket ska ha rimliga förutsättningar att medverka till ett förebyggande arbetsmiljöarbete, till stöd för både arbetsgivare, skyddsombud och anställda, behövs ökade resurser, inte besparingar. Insatser för att stärka skyddsombuden och deras roll i det förebyggande arbetsmiljöarbetet är också av stor betydelse. För att kunna jobba till man är 65 år krävs att arbetslivets villkor i form av en god arbetsmiljö omfattar många fler än det gör idag.

Stockholm den 20 oktober 2010

Eva-Lena Jansson (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Lennart Axelsson (S)